

Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодиёт ва саноат вазирлигининг
2019 йил 22 январдаги
№ 7-сон буйруғига
илова

**Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлигида жисмоний
ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тартиби
тўғрисидаги**

НИЗОМ

1-боб Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом (кейинги ўринда Низом деб аталади) “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Конунига (кейинги ўринларда Конун деб аталади) хамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Давлат органларида, давлат муассасаларида ва давлат иштириокидаги ташкилотларда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тартиби тўғрисидаги Намунавий низомни тасдиқлаш” хакидаги Қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги (кейинги ўринларда Вазирлик деб аталади) марказий аппаратида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомнинг амал қилиши:

кўриб чиқиши тартиби маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги. Фуқоралик процессуал, жиноят-процессуал, жиноят-ижроия, иқтисодий процессуал қонун ҳужжатлари ва бошқа қонунлар билан белгиланган мурожаатларга; давлат органларининг, ташкилотларининг, шунингдек улар таркибий бўлинмаларининг ўзаро ёзишмаларига нисбатан татбиқ этилмайди.

3. Конунга мувофиқ ушбу Низомда қўйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

ариза- хуқуқларни, эркинликлари ва қонуний манфаатларни амалга оширишда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги илтимос баён этилган мурожаат;

таклиф- давлат ва жамият фаолиятини такомиллаштиришга доир тавсияларни ўз ичига олган мурожаат;

шикоят- бузилган хуқуқларни, эркинликларни тиклаш ва қонуний манфаатларни ҳимоя қилиш тўғрисидаги талаб баён этилган мурожаат;

аноним мурожаат- жисмоний шахснинг фамиляси (исми, отсининг исми), унинг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотнома ёки юридик шахснинг тўлиқ номи, унинг жойлашган ери (почта манзили) тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилмаган ёхуд улар ҳакида ёлғон маълумотлар кўрсатилган мурожаат, шунингдек, уни идентификация қилиш имкониятини бермайдиган электрон

мурожаат ёхуд имзо билан тасдиқланмаган ёзма мурожаат;

мурожаатнинг дубликати – айнан бир жисмоний ёки юридик шахснинг мурожаати нусхаси;

такрорий мурожаат- аввалги мурожаатлар бўйича қабул қилинган қарор юзасидан шикоят қилинган ёки бошқача тарзда норозилик билдирилган, шунингдек, агар такрорий мурожаат келиб тушган пайтдан кўриб чиқишининг қонун ҳужжатларида белгиланган муддати тугаган бўлса, аввалги мурожаат ўз вақтида кўриб чиқилмаганиги хақида хабар қилинган, айнан бир жисмоний ёки юридик шахсдан келиб тушан мурожаат;

электрон мурожаат- белгиланган тартибда ахборот-коммуникация технологиялари воситасида берилган, шу жумладан давлат органининг, ташкилотнинг расмий веб-сайтига жойлаштирилган мурожаат, реал вақт режимида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолла берилган оғзаки мурожаатлар бундан мустасно;

оммавий қабул- давлат органи раҳбарининг ёки бу борада ваколат берилган мансабдор шахсининг жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакиллари билан оммавий учрашувларида мурожаатларни қабул қилишга доир ҳаракати;

видео-конференц-алока- узоқда жойлашган бир нечта абонентларнинг реал вақт режимида аудио ва видеоахборот алмашиш имконияти билан ахборот-коммуникация технологияларндан фойдаланган ҳолда интерактив хамкорлик қилиши;

давлат иштироқидаги ташкилот - устав фондида давлат улуши мавжуд бўлган тижорат ташкилоти ёхуд тўлиқ ёки қисман давлат органи томонидан ташкил этилган ёки таъсис этилган нотижорат ташкилоти.

сайёр қабул - вазирлик ва вазирлик тизимидағи ташкилотлар раҳбарларининг тасдиқланган жадвали асосида жойларга чиқсан ҳолда жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш билан боғлиқ ташкилий ва бошқа чора-тадбирлар мажмуи.

4.Мурожаатлар оғзаки, ёзма ёхуд электрон шаклда ариза, таклиф ва шикоят шаклида берилиши мумкин.

Мурожаатлар, уларнинг шакли ва туридан қатъи назар, бир хил ахамиятга эга.

Вазирликнинг «ишонч телефони»га келиб тушган мурожаатлар оғзаки мурожаат сифатида мазкур Низомда белгиланган тартибда қайд этилади, рўйхатга олинади ва кўриб чиқилади.

Вазирликнинг расмий веб-сайти орқали ёки расмий электрон почта манзилига келиб тушган мурожаатлар электрон мурожаатлар тарзида қайд этилади ва ушбу Низомда белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси, Интернет тармоғидаги Ўзбекистон Республикаси Хукумат портали (кейинги ўринларда Хукумат портали деб аталади) орқали келиб тушган мурожаатлар электрон мурожаатлар тарзида қайд этилади ва Вазирлар Махкамасининг 2016 йил 3 июндаги 188-сон қарори билан тасдиқланган Интернет тармоғида

Ўзбекистон Республикасининг Хукумат портали тўғрисида низом талаблари хисобга олинган холда ушбу Низомда белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

Оммавий ахборот воситалари тахририятларидан келиб тушган мурожаатлар Конунда хамда ушбу Низомда назарда тутилган тартибда ва муддатларда кўриб чиқилади.

Мурожаатлар давлат тилида ва бошқа тилларда берилиши мумкин.

2-боб Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаат этиш хуқуқлари кафолатлари

5. Конунга кўра, жисмоний ва юридик шахсларга давлат органлари, ташкилотларга ва уларнинг мансабдор шахсларига якка тартибда ёки жамоа бўлиб мурожаат этиш хуқуқи кафолатланади.

Мурожаат этиш хуқуқи ихтиёрий амалга оширилади. Хеч ким бирон-бир мурожаатни ҳимоя қилишга ёхуд унга қарши қаратилган харакатларда иштирок этишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

Мурожаат этиш хуқукининг амалга оширилиши бошқа жисмоний ва юридик шахсларнинг хуқуқларини, эркинликларини хамда қонуний манфаатларини, шунингдек, жамият ва давлат манфаатларини бузмаслиги керак.

Конунга мувофик, хорижий давлатларнинг жисмоний ва юридик шахсларининг, фуқаролиги бўлмаган шахслар Ўзбекистон Республикаси давлат органлари, ташкилотлари ва уларнинг мансабдор шахсларига ушбу Конунга мувофик мурожаат этиш хуқуқига эга.

6. Мурожаат этиш хуқуқидан фойдаланилаётганда жисмоний шахснинг жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеига, шунингдек, юридик шахсларнинг мулк шакли, жойлашган ери (почта манзили), ташкилий-хуқукий шаклларига ва бошқа ҳолатларига қараб камситишга йўл қўйилмайди.

7. Вазирлик ва унинг мансабдор шахслари мурожаатларни кўриб чиқища ўзбекистон Республикасининг Конституцияси хамда қонуллари талабларига риоя этиши, уларнинг тўлиқ, холисона ва ўз вақтида кўриб чиқиши учун чоралар кўриши, жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган хуқуқлари, эркинлеклари тикланишини хамда қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш бўйича ўз ваколатлари доирасида чоралар кўриши шарт.

8. Мурожаатлар вазирлик ва унинг мансабдор шахслари томонидан қабул қилиниши ва кўриб чиқиши шарт, ушбу Низомнинг 6-бобида назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно.

9. Мурожаатларни кўриб чиқища жисмоний шахсларнинг шахсий хаёти, юридик шахсларнинг фаолияти тўғрисидаги маълумотлар уларнинг розилигисиз, шунингдек, давлат сирини ёхуд қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотларнинг ва агар бу жисмоний ва юридик шахсларнинг хуқуқлари, эркинликлари хамда қонуний манфаатларини камситадиган бўлса, бошқа ахборотнинг вазирлик ходимлари

ва мансабдор шахслари томонидан ошкор этилишига йул қўйилмайди.

Жисмоний ва юридик шахс тўғрисидаги, мурожаатга тааллуқли бўлмаган маълумотларни аниқлашга йўл қўйилмайди.

Жисмоний шахснинг илтимосига кўра унинг шахсига доир бирон-бир маълумот ошкор этилмаслиги керак.

10. Жисмоний шахсни, унинг вакилини, уларнинг оила аъзоларини, юридик шахсни, унинг вакилини ва юридик шахс вакилининг оила аъзоларини улар ўз хуқуqlари, эркинликлари ҳамда қонуний манфатларини рўёбга чиқариш ёки ҳимоя қилиш мақсадида вазирлик ва унинг мансабдор шахсларига мурожаат этганлиги, шунингдек, мурожаатларда ўз фикрини билдирганлиги ва танқид қилганлиги муносабати билан таъқиб этиш ман этилади.

3-боб. Мурожаатларни бериш ва уларни кўриб чиқиш тартиби

11. Мурожаатлар уларда қўйилган масалаларни ҳал этиш ўз ваколати доирасига кирадиган вазирлик ёки унинг мансабдор шахсига бевосита ёхуд бўйсунув тартибида юқори турувчи органга берилади.

Жисмоний ва юридик шахслар мурожаатни мустақил равишда беришга, шунингдек, бу борадаги ваколатни ўз вакилига беришга ёхуд мурожаатни почта алоқаси воситалари орқали ёки электрон шаклда юборишга ҳақли.

Вояга етмаганлар, муомалага лаёкатсиз ва муомала лаёқати чекланган шахсларнинг манфаатларини кўзлаб мурожаатлар уларнинг қонуний вакиллари томонидан қонун хужжатларида назарда тутилган тартибда берилиши мумкин.

12. Жисмоний шахснинг мурожаатида жисмоний шахснинг фамилияси (исми, отасининг исми), унииг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган бўлиши керак.

Юридик шахснинг мурожаатида юридик шахснинг тўлиқ номи, унинг жойлашган ери (почта манзили) тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган бўлиши керак.

Жисмоний ва юридик шахснинг мурожаатида вазирликнинг аниқ номи, мурожаат юборилаётган мансабдор шахснинг лавозими ва (ёки) фамилияси (исми, отасининг исми) кўрсатилган, шунингдек, мурожаатнинг моҳияти баён этилган бўлиши керак.

Мурожаатларда мурожаат этувчиларнинг электрон почта манзили, алоқа телефонлари ва факслари рақамлари кўрсатилиши мумкин.

Мурожаат этувчиларни вакиллари орқали берилган мурожаатларга уларнинг ваколатларини тасдиқловчи хужжатлар илова қилиниши керак.

13. Мурожаатга у бўйича илгари қабул қилинган мавжуд қарорлар ёки уларнинг нусхалари, шунингдек, уни кўриб чиқиш учун зарур бўлган бошқа хужжатлар илова қилиниши мумкин, мазкур хужжатлар қайтарилмайди,

мурожаат этувчи уларни қайтариш ҳақида ёзма ариза берган ҳолатлар бундан мустасно.

Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар мурожаат тааллуклилиги бўйича бошқа давлат органига, ташкилотга ёки уларнинг мансабдор шахсига юборилганда мурожаатга илова қилиниши керак.

14.Мурожаат почта алоқа воситаси орқали конвертда келиб тушганла конвертда мурожаат ва унта иловалар мавжудлиги текширилади.

Конвертда мурожаат мавжуд бўлмаса ёки у шикастланган бўлса, шунингдек, мурожаатда кўрсатилган иловалар мавжуд бўлмаса, далолатнома тузилиб, унинг бир нусхаси мурожаат этувчига конвертда кўрсатилган манзил бўйича юборилади.

Келиб тушган мурожаатлар конвертлари мурожаат этувчининг манзилини, мурожаатнинг жунатилган ва олинган вақтини аниқлаш учун сақлаб колиниши мумкин.

15.Ёзма мурожаат мурожаат этувчи жисмоний шахснинг имзоси ёки мурожаат этувчи юридик шахс ваколатли шахснинг имзоси билан тасдиқланган бўлиши лозим.

Жисмоний шахснинг ёзма мурожаатини мурожаат этувчининг имзоси билан тасдиқлаш имкони бўлмаган тақдирда, бу мурожаат уни ёзиб берган шахснинг имзоси билан тасдиқланиб, унинг фамилияси (исми, отасининг исми) ҳам қўшимча равишда ёзиб қўйилиши керак.

16.Мурожаатларни бериш муддатлари, қоида тариқасида, белгиланмайди.

Айrim ҳолларда, вазирлик ёки унинг мансабдор шахсларининг мурожаатни кўриб чиқиши бўйича имкониятларига, жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ўз вақтида амалга ошириш ва ҳимоя қилишни таъминлаш заруратига боғлик бўлса, шунингдек, қонунларда назарда тутилган бошқа асосларга кўра мурожаатни бериш муддати белгиланиши мумкин.

Бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ариза ёки шикоят жисмоний ёки юридик шахсга унинг хукуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини бузувчи харакат (харакатсизлик) содир этилганлиги ёхуд қарор қабул қилинганлиги маълум бўлган пайтдан эътиборан узоги билан бир йилдан кечиктирмай берилади.

Ариза ёки шикоят беришнинг узрли сабабга кўра ўтказиб юборилган муддати аризани ёки шикоятни кўриб чиқиши ваколати берилган мансабдор шахс томонидан тикланади.

17.Жисмоний ва юридик шахслар ўз мурожаатини у кўриб чиқилгунига қадар ва кўриб чиқилаётган пайтда мурожаат бўйича қарор қабул қилингунига қадар ёзма ёки электрон шаклда ариза бериш йўли билан чақириб олиш хукуқига эга. Бундай ариза тушган тақдирда мурожаатни

кўриб чиқиш тўхтатилади ва уч кун мобайнида мурожаат вазирликнинг хати билан мурожаат қилувчига қайтарилади.

Мурожаатни чақириб олиш тўғрисидаги ариза вазирлик томонидан қонун бузилишларини аниқлаш ва бартараф этиш юзасидан чора- тадбирлар кўрилишини истисно этмайди.

4-боб. Мурожаатлар билан ишлашни ташкиллаштириш

18. Вазирликда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш ушбу Низомнинг 1-иловасига мувофиқ схемага биноан амалга оширилади.

19. Тушган мурожаатларни қабул қилиш, рўйхатга олиш ва кўриб чиқиш учун юбориш, шунингдек мурожаатларнинг ҳисобини юритиш ва кўриб чиқилишини назорат қилиш мақсадида мурожаатлар билан ишлаш бўйича алоҳида бўлинма (кейинги ўринларда мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси деб аталади) ташкил этилади.

Мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси вазирликка келиб тушган мурожаатлар ҳажмидан, ходимлар сони ва иш ҳажмидан келиб чикқан ҳолдда алоҳида бўлим, бўлинма ёки гуруҳ шаклида ташкил этилиши мумкин.

Мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси мурожаатларнинг кўриб чиқилишини назорат қилиш масалаларида бевосита вазирга бўйсунади.

20. Мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма:

таркибий бўлинмалар томонидан мурожаатлар кўриб чиқилишини доимий назорат қиласи ва унинг мониторингини олиб боради, уларни ўз вақтида ва зарур тарзда кўриб чиқилишини таъминлаш чора-тадбирларини кўради;

мурожаатларни кўриб чиқиш муддатлари ва тартиби таркибий бўлинмалар томонидан бузилиши тўғрисида вазирлик раҳбариятини дарҳол ҳабардор қиласи;

мониторинг натижалари бўйича ҳар ойда раҳбариятга мурожаатлар кўриб чиқилишининг ҳолати тўғрисидаги ахборотни, зарурият бўлганда, мавжуд камчиликларни бартараф этиш, мурожаатлар тўғрисидаги қонун хужжатлари бузилишига йўл қўйган ходимларга нисбатан жавобгарлик чораларини кўриш юзасидан тегишли таклифлар билан биргаликда тақдим этади.

21. Мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинманинг ходимларига қўйидаги қўшимча талаблар қўйилади:

ўрта-маҳсус ёки олий маълумотга эга бўлиши;
камида уч йиллик иш стажи бўлиши;

уларнинг ходими бўлган вазирлик бўлинмаларининг фаолияти, функцияларига оид мажбуриятлари тўғрисида ҳабардор бўлиши;

юксак маънавий-ахлоқий фазилатларга эга бўлиши;

киришимлилик;

замонавий ахборог-коммуникация технологияларни қўллашни билиш.

Бўлинма ходимлари мурожаатлар билан ишлаш бўйича ўз фаолиятини амалга оширишда илтифотли, қатъиятли, эътиборли бўлиши керак, мурожаат қилувчиларга нисбатан хушмуомилали, вазмин ва зътиборли, шахснинг шаънини камситмаслиги, унга нисбатан меҳрибон бўлиши шарт.

Мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси ҳодимлари ўз хизмат вазифаларини бажариш вақтида ташқи кўриниши бўйича жисмоний ва юридик шахсларнинг вазирликга нисбатан хурмат билан муносабатда бўлишига кўмаклашиши, умумий қабул қилинган иш тартибига риоя этиши вазмин ва интизомли бўлиши керак,

22. Вазирлик мурожаатлар билан иш олиб борувчи ўз ходимларини ўқитади ва уч йилда камида бир марта уларнинг малакасини оширади.

23. Вазирлик ушбу Низомнинг талабларига кўра, мурожаатлар билан ишлашда электрон хужжат айланиши тизимини жорий этиши мумкин.

Вазирликда мурожаатлар билан ишлаш:

Ўзбекистон Республикаси Президента Виртуал қабулхонаси ва Ҳукумат портали орқали келиб тушган мурожаатлар электрон шаклда;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, туман ва шаҳарлардаги (туманга бўйсунувчи шаҳарлардан ташқари) Ўзбекистон Республикаси Президенти Халқ қабулхонаси орқали келиб тушган мурожаатлар ёзма ва ёки электрон шаклда олиб борилади.

24. Аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқотни ташкил этиш, мурожаатларнинг кўриб чиқилиши устидан тизимли мониторинг ва назоратни амалга ошириш, шунингдек, мурожаатлар билан ишлашда замонавий ахборот-коммуникация технологияларядан фойдаланиш мақсадида вазирлик ва унинг мансабдор шахслари ўз виртуал қабулхоналарини ташкил этиши мумкин.

Виртуал қабулхоналар қайси давлат органи, ташкилот ёки уларнинг қайси мансабдор шахслари томонидан тузилган бўлса, ўша давлат органи, ташкилот ёки уларнинг мансабдор шахслари номидан фаолият кўрсатади.

25. Жисмоний ва юридик шахснинг мурожаатида кўрсатилган масалани ҳар томонлама ва ўз вақтида ҳал қилиш мақсадида, мурожаатда кўрсатилган масалани кўриб чиқиш (ҳал қилиш) бир нечта давлат органлари ва ташкилотларининг ваколатига кирса, вазирлик бошқа давлат органлари ва ташкилотларига жисмоний ва юридик шахснинг мурожаатини коллегиал эшлишини ўтказиш учун мурожаат қилишга ҳақли.

5-боб. Мурожаатларни кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари

26. Ёзма ва электрон (агар вазирлик ва вазирлик тизимидағи ташкилотларда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлашда электрон хужжат айланиш дастури жорий этилмаган бўлса, қоғозга босиб чиқарилган) мурожаатлар мурожаатларни рўйхатга олиш журналига тегшили ёзувларни киритиш, ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ шакл бўйича ҳисобга олиш карточкасини тўлдириш ва мурожаатнинг

биринчи саҳифасида қуи ўнг қисмида рўйхатга олиш штампини қўйиш йўли билан мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинмада рўйхатга олиниади.

Мурожаатлар ёзма ёки электрон тарзда рўйхатга олиниши мумкин.

Мурожаатларни рўйхатга олиш журналида мурожаатнинг тартиб рақами, мурожаат қилган жисмоний шахснинг фамилияси (исми ва отасининг исми), унинг яшаш жойи, юридик шахснинг номи, унинг жойлашган жойи, мурожаатнинг қисқача мазмуни, мурожаат қабул килинган сана, дубликат ёки мурожаатларнинг такрорийлиги, назоратга олинганлиги тўғрисидаги белги, ижрочи этиб белгиланган таркибий бўлинманинг номи, сана кўрсатилган ҳолда ижро этиш тўғрисидаги белги кўрсатилади.

Қайд этиш штампида вазирликнинг расмий номи, мурожаатнинг келиб тушган санаси ва қайд рақами кўрсатилади.

Мурожаатларнинг тартиб рақамлари ҳар йил бошидан янгидан хисобланади.

27. Жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакиллари вазирликга оғзаки мурожаат этишганда улар томонидан тақдим қилинган ёзма мурожаатлар ҳамда бошқа материаллар қабул қилиниши ва ушбу Низомнинг 26-бандига мувофиқ тўлдирилган ҳисобга олиш карточкасига илова қилиниши керак.

Рўйхатга олинган мурожаатлар келиб тушган пайтидан бошлаб бир иш кунидан кечикмай вазирлик раҳбариятига, унинг ўринбосарига ёки таркибий бўлинма раҳбарига киритилади, у масъул таркибий бўлинмани (ходимни) белгилаган ҳолда мурожаатни кўриб чиқиш бўйича резолюцияни (топшириқнома) кўяди.

Резолюция (топшириқнома) кўйилган пайтдан бошлаб бир иш куни мобайнида мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма мурожаатни ижро этувчи сифатида белгиланган таркибий бўлинмага (ходимга) имзо кўйдирган ҳолда беради. Бунда ижрочи этиб белгиланган таркибий бўлинма (ходим)томонидан ижро этиш тўғрисидаги белги қўйилади.

28. Вазирликга келиб тушган, мурожаатлар иш юритувга қабул қилиниши, бўйсуниш тартибида вазирликнинг қуи бўлинмасига (ташкilotга) (кейинги ўринларда қуи орган деб аталади) юборилиши ёки тегишлилиги бўйича бошқа давлат органига, ташкilotга юборилиши мумкин.

29. Қуи орган томонидан кўриб чиқилиши керак бўлган мурожаатлар унга келиб тушган кунидан бошлаб беш кун муддатдан кечиктирмай хат билан ёки ташкilotнинг раҳбари ёки таркибий бўлинманинг раҳбари томонидан имзоланган топшириқ билан бирга юборилиши, бу ҳақда мурожаат қилувчига ёзма ёхуд электрон шаклда хабар берилиши керак.

30. Агар мурожаатда бир нечта таркибий бўлинмага тегишли масалалар мавжуд бўлса, уларнинг барчаси мурожаатни кўриб чиқиш бўйича ижро этувчилар этиб белгаланади. Ижро этувчилар орасида биринчи бўлиб кўрсатилган таркибий бўлинма бошқа таркибий бўлинмалар билан

биргаликда мурожаат кўриб чиқилишини таъминлайди.

31.Мурожаатни тўлиқ, холисона ва ўз вақтида кўриб чиқиш учун қўшимча маълумотлар, маълумотномалар ва материалларга зарурат пайдо бўлган тақдирда, мазкур мурожаатни кўриб чиқиш жараёнида мурожаат этувчидан, шунингдек, ўз ваколатлари доирасида бошқа давлат органларидан, бошқа ташкилотлардан ва мансабдор шахслардан қўшимча ахборотни сўраб олиши мумкин. Агар ахборот давлат сирини ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотларни ўз ичига олган бўлмаса, жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуклари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларига, жамият ва давлат манфаатларига зарар етказмаса, давлат органлари, ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахслари ўзларидан сўралаётган ахборотни ўн кун ичида тақдим этиши шарт.

32.Агар мурожаатни кўриб чиқиш жараёнида мурожаатнинг дубликати келиб тушса, ушбу мурожаат аввал тушган мурожаат билан биргаликда кўриб чиқилади ҳамда натижаси бўйича ягона жавоб берилади.

Агар мурожаатнинг дубликат мурожаат кўриб чиқилганидан ва жавоб юборилганидан кейин келиб тушса, бу хақида вазирлик мурожаат этувчини ёзма тартибда хабардор қиласи.

33.Агар мурожаатда ўртага қўйилган масалалар хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятига дахлдор бўлса, уларнинг вакиллари мурожаатни кўриб чиқишида иштирок этиш учун вазирлик томонидан ўз ваколатлари доирасида жалб этилади.

Зарур ҳолларда мурожаатларни кўриб чиқиш учун вазирлик томонидан тегишли мутахассислар жалб этилиши мумкин.

34.Қўйилган масалаларни хал этиш ўзининг ваколати доирасига кирмайдиган мурожаатлар беш кун муддатдан кечиктирмай давлат вазирлик раҳбари ёки таркибий бўлинманинг раҳбари томонидан имзоланган хат билан тегишли органларга юборилади, бу ҳақда мурожаат қилувчига ёзма ёхуд электрон шаклда хабар қилинади.

Мурожаатни кўриб чиқиш учун асоссиз равища бошқа давлат органларига, ташкилотларига ўтказиш ёхуд қарорлари ёки ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят қилинаётган органларга ёки мансабдор шахсларга юбориш тақиқланади.

Агар мурожаатларда уларни тегишли органларга юбориш учун зарур бўлган маълумотлар мавжуд бўлмаса, у ҳолда улар беш кун муддатдан кечиктирмай асослантирилган тушунтириш билан мурожаат қилувчilarга қайтарилади.

35.Мурожаатни кўриб чиқиш жараёнида вазирлик ёки унинг мансабдор шахслари ўз ташаббусига кўра ёхуд мурожаат этувчининг илтимосига кўра уни эшитишни ташкил этиш мумкин.

Вазирлик ёки унинг мансабдор шахслари мурожаат этувчига мурожаатда кўтарилилган масалалар бўйича ўз фикрини билдириш ва мурожаат бўйича қўшимча ахборот тақдим этиш имкониятини беради.

Зарур ҳолларда мурожаат этувчини эшитишга эксперктарни, мутахассисларни ва манфаатдор ташкилотларнинг вакилларини жалб этиш мумкин.

36.Агар мурожаатда жойнинг ўзида ўрганишни талаб этувчи ҳолат баён қилинган бўлса, шунингдек, бошқа зарур ҳолларда мурожаатни жойнинг ўзида кўриб чиқиши таъминлаши мумкин. Мурожаатни жойнинг ўзида кўриб чиқиш вазирлик раҳбариятининг топшириги ёки унинг розилиги билан амалга оширилади.

37.Мурожаатни мурожаат қилган ёки бошқа шахснинг иштирокисиз кўриб чиқишининг имконияти бўлмаганда, улар вазирлик раҳбарияти томонидан чиқарилиши мумкун. Чиқарилган мурожаат қилувчи келмаган тақдирда вазирлик мурожаатни унинг иштирокисиз кўриб чиқиш мумкин эмаслиги тўғрисида жавоб юборади.

38.Мурожаатлар билан ишлаш муддатлари улар вазирликга келиб тушган кундан бошлаб ҳисобланади. Агар тегишли муддатнинг охирги куни дам олиш ва байрам кунларига тўғри келса, навбатдаги иш куни муддат тугайдиган кун ҳисобланади.

Электрон мурожаатлар иш вақти тамом бўлгандан кейин тушган тақдирда навбатдаги иш куни рўйхатга олинади.

Мурожаатни рўйхатдан ўтказишни рад этишга йўл қўйилмайди.

Вазирлик раҳбарига ёки бунга ваколат берилган бошқа мансабдор шахсига оммавий қабуллар вақтида тушган ва жойида ҳал этилган оғзаки мурожаатларни рўйхатдан ўтказиш талаб қилинмайди. Бунда жисмоний шахснинг ёки юридик шахс вакилининг фамилияси (исми, отасининг исми), унинг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар, мурожаатнинг қисқача мазмuni, шунингдек, уни кўриб чиқиш натижаси оммавий қабул баённомасида кўрсатилади.

39.Ариза ёки шикоят масалани мазмuni бўйича ҳал этиши шарт бўлган мурожаат келиб тушган кундан эътиборан ўн беш кун мобайнида, қўшимча ўрганиш ва (ёки) текшириш, қўшимча хужжатларни сўраб олиш талаб этилганда эса бир ойгача бўлган муддатда кўриб чиқилади.

Ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш учун текшириш ўтказиш, қўшимча материалларни сўраб олиш ёхуд бошқа чора-тадбирлар кўриш зарур бўлган ҳолларда, уларни кўриб чиқиш муддатлари вазирлик раҳбарияти томонидан, истисно тариқасида, қўпи билан бир ойга узайтирилиши мумкин, бу ҳақида мурожаат этувчига хабар қилинади.

40.Таклиф вазирликга келиб тушган кундан эътиборан бир ойгача бўлган муддатда кўриб чиқилади, қўшимча ўрганишни талаб этадиган таклифлар бундан мустасно, бу ҳақда таклифни киритган жисмоний ёки юридик шахсга ўн кун муддатда ёзма шаклда хабар қилинади.

41.Айрим ҳолларда вазирлик раҳбарияти ёки унинг ўринбасари мурожаатларни кўриб чиқиш муддатларини қисқартиришлари мумкин.

42.Мурожаатларни кўриб чиқиш натижалари бўйича вазирлик томонидан тегишли қарор қабул қилинади, бу ҳакда дархол ёзма ёхуд электрон шаклда мурожаат қилувчига хабар берилади.

Мурожаатни қониқтирмаслик тўғрисидаги қарорни:

вазирлиқда - раҳбар, унинг ўринбосарлари, таркибий бўлинмалар раҳбарлари қабул қиласди;

Мурожаатга жавоб хатида мурожаатда кўрсатилган ҳар бир масала бўйича важларни рад қилувчи ёки тасдиқловчи аниқ асослар (заруриятга қараб конун ҳужжатлари нормаларига ҳавола қилинган ҳолда) бўлиши керак.

43.Мурожаатга жавоб хати вазир, унинг ўринбосарлари ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан имзоланади.

Мурожаатларга жавоб хати, мумкин қадар, мурожаат этилган тилда баён қилинади.

44.Жисмоний ёки юридик шахслар жамоа бўлиб мурожаат қилган тақдирда, уларнинг мурожаатлари Конун талаблари ва мазкур Низомга мувофиқ кўриб чиқилади. Бунда мурожаатга жавоб мурожаат қилганларнинг рўйхатида биринчн бўлиб кўрсатилган шахсга ёки, уларнинг талабига кўра, бошқа шахсга юборилади.

45.Жисмоний ёки юридик шахснинг илтимосига кўра мурожаатни кўриб чиқишида мурожаатга жавобни унинг мазмунини ўзгартирмасдан тушунтириши, шунингдек йўл қўйилган хатолар ва арифметик хатоларни ўз ташаббусига кўра ёки мурожаат қилувчининг илтимосига кўра, мурожаатга жавобнинг мазмунига дахл қилмаган ҳолда тузатиши шарт.

Мурожаат қилувчининг мурожаатга жавобни тушунтириш ва уни тузатиши тўғрисидаги илтимоси у келиб тушган кундан эътиборан 10 кун ичida кўриб чиқилади.

46.Мурожаат, унда кўтарилиган барча масалалар Конун талабларига мувофиқ кўриб чиқилган ва мурожаат қилувчига тегишли жавоб юборилган тақдирда кўриб чиқилган ҳисобланади.

Мурожаат қилувчига жавоб юборилган кун мурожаатни кўриб чиқиш тугалланган кун ҳисобланади, бу ҳакда мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма мурожаатларни рўйхатга олиш журналига ва ҳисобга олиш карточкасига белги қўяди.

47.Юқори давлат органнинг назоратида турган мурожаатлар бўйича мурожаатни кўриб чиқсан вазирлик томонидан кўриб чиқилган мурожаатни мурожаат қилувчига юборилган жавоб хатининг нусҳасини илова қилган ҳолда мурожаатни кўриб чиқиш натижалари тўғрисида юқори давлат органига ёзма шаклда ҳабар беради.

48.Кўриб чиқилган мурожаатларни ва улар билан боғлик материалларни сақлаш мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинмада белгиланган тартибда

амалга оширилади.

6-боб. Мурожаатларни қўрмай қолдириш ва кўриб чиқиши тугатиш

49. Куйидаги мурожаатлар кўриб чиқилмайди:

аноним мурожаатлар;

жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари орқали берилган мурожаатлар, уларнинг ваколатини тасдиқловчи хужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда;

Конунда белгиланган бошқа талабларга мувофиқ бўлмаган мурожаатлар.

50.Мурожаатни аноним деб эътироф этиш мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма раҳбари томонидан амалга оширилади.

Мурожаат аноним деб зътироф этилганда бу ҳақда хulosса тузилади. Хulosада мурожаатни аноним деб эътироф этиш учун асослар кўрсатилади. Мурожаатни аноним деб эътироф этиш тўғисидаги хulosса мурожаатлар билан ишловчи бўлинма раҳбари томонидан тасдиқланади.

Вазирликнинг ишонч телефонлари, “тезкор алоқа”га тушган мурожаатлар Конунда назарда тутилган тартибда аноним деб эътироф этилиши мумкин.

Аноним деб эътироф этилган мурожаатлар хulosса тасдиқланган пайтдан бошлаб назоратдан ёки ижродан олинади ва кўриб чиқилмайди.

51.Жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари орқали берилган мурожаатлар келиб тушганда, мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма уларнинг ваколатларини тасдиқлайдиган хужжатлар мавжудлигини текширади.

Агар мурожаатда жисмоний ва юридик шахс вакилининг ваколатларини тасдиқлайдиган хужжатлар мавжуд бўлмаса, бу ҳақда мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинманинг раҳбари томонидан тасдиқланадиган хulosса тузилади.

Жисмоний ва юридик шахс вакилининг ваколатларини тасдиқлайдиган хужжатлар мавжуд эмаслиги тўғрисидаги хulosса тасдиқланган пайтдан бошлаб ушбу мурожаат кўриб чиқилмайди, бу ҳақда мурожаат қилувчи ёзма равища ҳабардор қилинади.

52.Мурожаатлар қўрмай қолдирилганда тегишли хulosса тузилади, у вазирлик раҳбари ёки унинг ваколат берилган мансабдор шахси томонидан тасдиқланади.

Жисмоний ва юридик шахс вакилининг ваколатини тасдиқловчи хужжатлар мавжуд эмаслиги сабабли мурожаатлар қўрмай қолдирилганлиги тўғрисида мурожаат қилувчи тегишли тартибда хабардор қилинади.

53.Мурожаатларни кўриб чиқиши қўйидаги холларда тугатилади:

агар такрорий мурожаатларда янги важлар ёки янгидан очилган холатлар келтирилмаган бўлса, илгариги мурожаат материалларида эса текширувларнинг тўла-тўкис материаллари мавжуд бўлса ва мурожаат қилувчига белгиланган тартибда жавоблар берилган бўлса;

агар мурожаат қилувчи ўз мурожаатини белгиланган тартибда чақириб олган бўлса ёки уни кўриб чиқишни тугаташ тўғрисида илтимос қилган бўлса;

яшаш жойи, турган жойи (почта манзили), электрон почта манзили ёки бошқа реквизитлари ўзгартирилганлиги тўғрисида ўз вақтида ҳабардор қилмаганлиги туфайли чақиришнинг имкони йўқлиги сабабли мурожаатни мурожаат қилувчининг иштирокисиз кўриб чиқиш имконияти бўлмаганда;

мурожаатни мурожаат қилувчининг иштирокисиз кўриб чиқиш имконияти мавжуд эмаслиги сабабли, вазирлик томонидан чақирилган мурожаат қилувчи келмай колган тақдирда;

агар мурожаат қилувчи жисмоний шахс вафот этганидан сўнг мурожаатни кўриб чиқиш хуқуқий ворисликка йўл қўймаса.

54. Мурожаатни кўриб чиқишни тугагани тўғрисидаги қарорни вазирлик раҳбарияти қабул қиласади.

Такрорий мурожаатни кўриб чиқишида ушбу Низомнинг 53-банд иккинчи хатбоисига мувофиқ тугатилганда, мурожаат қилувчи такрорий мурожаатнинг асоссизлиги ва ушбу масала юзасидан у билан ёзишмалар тугатилиши тўғрисида ёзма равишда ҳабардор қилинади. Ёзишмалар олиб бориш тугатилган мурожаат қилувчидан такрорий мурожаат келиб тушган тақдирда, бундай мурожаатни кўриб чиқиш мурожаат қилувчини бу ҳақда ҳабардор қилмасдан тугатилади.

Мурожаатни кўриб чиқиш уни чақириб олиш тўғрисидаги ариза бўйича тугатилганда мурожаат мурожаат қилувчига хат орқали уч кун ичида қайтарилади. Мурожаатни чақириб олиш тўғрисидаги ариза қонун бузилишларини аниқлаш ва бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар кўришни истисно этмайди.

Мурожаат қилувчи чақирилган жисмоний шахснинг ёки юридик шахс вакилининг келмай қолганлиги сабабли мурожаатни кўриб чиқишни тугатиш тўғрисида тегишли тартибда ҳабардор қилинади

7-боб. Жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилишни ташкил этиш

55. Вазир ва унинг мансабдор шахслари томонидан жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш ташкил этилади.

Вазирлик раҳбаряти ёки бу борада ваколат берилган бошқа мансабдор шахслари томонидан жисмоний ва юридик шахслар вакилларининг сайёр қабуллари, шунингдек оммавий қабуллар ташкил этилиши мумкин.

55¹. Вазирлик ва вазирлик тизимидағи ташкилотлар раҳбарларининг жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини жойларда сайёр қабул қилиш бўйича жадваллари (йиллик ёки ярим йиллик) ишлаб чиқилиб, мос равищда юқори турувчи давлат органлари ва ташкилотлари раҳбарлари

томонидан тасдиқланади.

56. Вазирлик ва вазирлик тизимидағи ташкилотлар раҳбарлари томонидан жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини шахсий, сайёр ва оммавий қабул қилиш белгиланган кун ва соатларда қабул қилиш жадвалига мувофиқ ўтказилади.

Шахсий, сайёр ва оммавий қабул қилиш жадвали ва уни ўтказиш вақти, жойи ҳамда қабулга олинган олдиндан ёзилиш түғрисидаги ахборот, қабул қилиш тартиби уларнинг расмий веб-сайтларида эълон қлиши, шунингдек, уларнинг маъмурий биносида ҳамма кириши мумкин бўлган жойлардаги стендларга ёки бошқа техник воситаларга жойлаштириш орқали манфаатдор шахслар эътиборига етказилади.

Сайёр ва оммавий қабул ўтказиладиган вилоят, шаҳар ва туманлардаги тегишли ташкилотлар томонидан бир ҳафта олдин аҳоли билан тарғибот ишлари амалга оширилади.

57. Вазирликда жисмоний ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш учун алоҳида хона ажратилади.

Шахсий қабул давомида вазирлик раҳбаријитининг қарорига ва мурожаат этувчига бу хақда ҳабар берган ҳолда маҳсус техника воситалари (аудио ва видеоёзув, шуниигдек фотосуратга олиш) қўлланилиши мумкин.

58. Оғзаки мурожаатлар билан келган жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинманинг раҳбари ёҳуд бошқа масъул ҳодим, шунингдек вазирлик таркибий бўлинмаларининг бошлиқлари ёҳуд бошқа масъул ҳодимлари томонидан қабул қилинади.

Мурожаат қилувчининг шахсини тасдиқлайдиган хужжатлар текширилгандан кейин ушбу Низомнинг 2-иловасига мувофиқ шакл бўйича ҳисобга олиш карточкаси тўлдирилади. Ҳисобга олиш карточкаси оғзаки мурожаат сифатида рўйхатга олинади.

59. Жисмоний шахс оғзаки мурожаат этаётганда ўз шахсини тасдиқловчи хужжатни, юридик шахснинг вакили эса ўз ваколатларини тасдиқлайдиган ва ўз шахсини тасдиқловчи хужжатни кўрсатиши керак, оммавий қабул вақтида келиб тушган мурожаатлар бундан мустасно.

Оғзаки мурожаатлар реал вақт режимида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда, шу жумладан вазирликнинг ишонч, тезкор алоқа телефонлари орқали ва видео-конференцалоқа воситасида ҳам берилиши мумкин.

60. Мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма қабулга келган жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш, шунингдек жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш билан боғлиқ ишларни ташкил этади.

61. Вазирликда жисмоний шахсларнинг ва юридик шахсларнинг

вакилларини қабул қилиш мурожаатлар билан ишлаш бўйича бўлинма ёки тегишли таркибий бўлинма ходимлари иштирокида амалга оширилади.

62. Жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилувчи раҳбар ёки ваколатли шахснинг кўрсатмаси бўйича вазирликнинг бошқа ходимлари ҳам қабул қилиш жараёнига жалб этилиши мумкин.
шахсий , сайёр ва оммавий

63. Агар жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини шахсий, сайёр ва оммавий қабул қилиш пайтида мурожаатда баён қилинган масалаларни ҳал этиш вазирликнинг ваколатига кирмаслиги аниқланган тақдирда, уларга мурожаатда баён қилинган масалаларни ҳал этиш учун қайси органга ёки ташкилотга мурожаат қилиш кераклиги тушунтирилади. Бунда жисмоний шахсларнинг ва юридик шахслар вакилларининг талаби билан бу хақда ёзма шаклда жавоб берилади.

64. Жисмоний шахсларнинг ва юридик шахслар вакилларининг сайёр қабуллари, шунингдек оммавий қабуллари, зарур бўлган ҳолларда, қабул қилиш жадвалларидан ташқари ўтказилиши мумкин. Оммавий қабул ҳовлиларга (қвартиralарга), бошқа биноларга ва жойларга бирма-бир кириб чиқиш орқали ҳам ўтказилиши мумкин.

65. Жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларининг сайёр ва оммавий қабуллар вақтида берилган оғзаки мурожаат ушбу Низомнинг 58-бандига мувофиқ расмийлаштирилади ва рўйхатга олинади ҳамда белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

65¹. Жойларда учрашувларни ўтказиш мавзусига мамлакатнинг стратегик мақсадларини амалга оширишда устувор бўлган фуқаролик жамиятини ва ҳалқ билан очиқ мулоқотни ривожлантириш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини, давлат ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш, амалга оширилаётган ислоҳатларнинг туб моҳияти ва худудларни комплекс ривожлантиришнинг истиқболли режалари тўғрисида аҳолига етказиш, жойлардаги тизимли муаммоларни аниқлаш қа уларнинг ечимларини топиш, жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларини қабул қилиш, мурожаатларни кўриб чиқиш каби долзарб масалалар киритилиши лозим.

65². Сайёр ва оммавий қабулни ўтказиш натижалари бўйича тегишли баён тўлдирилади, чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилади.

66. Оммавий қабуллар вақтида вазирга ёки ваколат берилган бошқа мансабдор шахсига келиб тушган ва жойида ҳал этилган оғзаки мурожаатларга ёзма жавоб ёки электрон шакилдаги жавоб талаб этилмайди.

8-боб. Жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини видео-конференц-алоқа воситасида қабул қилишни ташкил этиш

67. Жисмоний шахс ва юридик шахсларнинг вакили вазирга ёхуд унинг мансабдор шахсларига видео-конференц-алоқа воситасида мурожаат

бериши, олдиндан тасдиқланган махсус ахборот-коммуникация технологияларини кўллаган ҳолда видео-конференц-алоқа жадвал орқали амалга оширилади.

68.Бунинг учун мурожаат этувчи видео-конференц-алоқа орқали белгиланган тартибдаги талабнома билан мурожаат қиласди. Ариза электрон шаклда берилипш мумкин.

Талабномада кўйидагилар кўрсатилиши керак:

жисмоний шахс учун-мурожжат этувчининг фамилияси (исми, отасининг исми), унинг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар;

юридик шахснинг тўлик номи, унинг жойлашган ери (почта манзилн) тўғрисидаги маълумотлар;

электрон почта манзили;

алоқа телефони ва/ёки факснинг рақами;

видео-конференц-алоқа ўтказишга қулай сана ва вақт;

мурожаат тили;

мурожаатнинг қискача мазмуни,

Мурожаат этувчиларнинг вакиллари орқали берилган мурожаатларга уларнинг ваколатларини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади.

69.Видео-конференц-алоқа орқали келиб тушган мурожаатлар келиб тушган пайтидан бошлаб бир иш кунидан кечикмай мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси томонидан рўйхатга олиниши вазирлик раҳбариятига киритилиши керак.

70.Вазирлик раҳбарияти талабномани кўриб чиқиб, видео-конференц-алоқа орқали кўриб чиқиш ёки кўриб чиқишни рад этиш хақида қарор қабул қиласди.

Қабул қилинган қарор, видео-конференц-алоқа орқали мурожаатни кўриб чиқиш вақти ва жойи хақида вазирлик жисмоний ва юридик шахсларни белгиланган тартибда огохлантиради.

71.Видео-конференц-алоқа орқали мурожаатни қабул килиш жадвали ўзгарган тақдирда, мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси олдиндан (электрон почта, алоқа телефон ва/ёки факс рақамлари, почта ва бошқалар) орқали огохлантириши керак.

72.Видео-конференц-алоқа орқали келиб тушган мурожаатлар орқали мурожаат сифатида мазкур Низомда белгиланган тартибда қайд этилади, рўйхатга олинади ва кўриб чиқилади. 4

9-боб. Жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари

73.Мурожаатлар вазир ва унинг мансабдор шахслари томонидан кўриб чиқилаётганда жисмоний ва юридик шахслар қўйидаги ҳуқуқларга эга:

мурожаатни кўриб чиқишининг бориши тўғрисида ахборот олиш;

важларни шахсан баён этиш ва тушунтиришлар бериш;

мурожаатни текшириш материаллари ва уни кўриб чиқиш натижалари билан танишиш;

кўшимча материаллар тақдим этиш ёки бундай материалларни бошқа органлардан талаб қилиб олиш тўғрисида илтимос қилиш;

адвокат ёрдамидан фойдаланиш;

мурожаатни кўриб чиқиши тўхтатиш тўғрисида ёхуд мурожаатга жавобни тушунтириш ва (ёки) уни тузатиш тўғрисидаги илтимос қилиш;

ўз мурожаатини у кўриб чиқилгунга қадар ва кўриб чиқилаётган пайтда мурожаат бўйича қарор қабул қилингунга қадар ёзма ёки электрон шаклда ариза бериш йўли билан чақириб олиш;

мурожаатни қабул қилиш ёки кўриб чиқиши қонунга хилоф равища рад этганик устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ёки бевосита судга шикоят қилиш.

Жисмоний ва юридик шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа хуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкун.

74. Жисмоний ва юридик шахслар, вазир ва унинг мансабдор шахслари томонидан мурожаатларни кўриб чиқишида ўзларининг хатти-харакатлари билан жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларини, эркинликларини ҳамда қонуний манфатларини, шунингдек, жамият ва давлат манфаатларини бузмаслиги керак.

10-боб. Мурожаатларни кўриб чиқиш ва вазирлик мансабдор шахсларининг ҳуқуқ ва эркинликлари.

75.Мурожаатларни кўриб чиқишида вазирлик мансабдор шахслари кўйдаги хуқуқларга эга:

мурожаатни кўриб чиқиш учун зарур бўлган ахборатни белгиланган тартибда сўраш ва олиш;

мурожаат қилувчи ёки унинг вакилини улар йўқлигига мурожаатни кўриб чиқиш мумкин бўлмаганда ёхуд мурожаатни эшлиши учун чақириш;

била туриб ёлғон маълумот кўрсатилган мурожаатни текшириш сабабли етказилган харажатларнинг ўрнини қоплаш тўғрисида судга мурожаат қилиш;

Вазирлик мансабдор шахслари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа хуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкун.

76. Вазирлик мансабдор шахслари:

мурожаатлар тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиши;

мурожаат қилувчига унинг хуқуqlари, эркинликлари ва қонуний

манфатларига даҳлдор ҳужжатлар, қарорлар ва бошқа материаллар билан танишиб чиқиш имкониятини, агар улар давлат сири ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сир бўлган маълумотларни ўз ичига олмаса, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфатларига, жамият ва давлат манфатларига зарар етказмаса, таъминлаши;

мурожаат этувчига кўриб чиқиш натижалари ҳамда қабул қилинган қарор ҳақида мурожаат кўриб чиқилганидан сўнг ёзма ёхуд электрон шаклда дарҳол хабар қилиши, оммавий қабул вақтида тушган ва жойида ҳал қилинган оғзаки мурожаатлар бундан мустасно;

мурожаат юзасидан қабул қилинган қарор устидан, агар жисмоний ёки юридик шахс ушбу қарорга рози бўлмаса, шикоят бериш тартибини тушунтириши;

мурожаатни кўриб чиқиш натижаларига кўра қабул қилинган қарорнинг ижросини назорат қилиши;

қонунга хилоф ҳаракатларни (ҳаракатсизликни) бартараф этиш юзасидан дарҳол чора тадбирлар кўриши, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилишини келтириб чиқарувчи сабаблар ва шароитларни ўз ваколатлари доирасида аниqlаши;

жисмоний шахс, унинг вакили, уларнинг оила аъзолари, юридик шахс, унинг вакилининг оила аъзолари уларнинг мурожаатлари сабабли таъқиб этилишини белгиланган тартибда бартараф этиши;

агар жисмоний ёки юридик шахсга унинг ҳукуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари бузилиши натижасида моддий зарар ёки маънавий зиён етказилган бўлса, қонунда белгиланган тартибда моддий зарарнинг ўрнини қоплаш ёки маънавий зиённи компенсация қилиш чоралари кўрилиши шарт.

Вазирлик мансабдор шахслари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳукуқларга ҳам эга бўлиши мумкун.

11-боб. Мурожаатларнинг кўриб чиқилишини мониторинг ва назорат қилиш, умумлаштириш ва таҳлил қилиш

77. Вазирлик раҳбарияти ёки ваколат берилган бошқа мансабдор шахслари ўз таркибий бўлинмалари томонидан мурожаатларнинг кўриб чиқилиши устидан доимий мониторинг ва назоратни амалга оширади, уларни тўлиқ, ҳолисона ва ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминлаш чораларини кўради.

78. Мурожаат у қайси раҳбар ёки ваколат берилган бошқа мансабдор шахс томонидан назоратга олинган бўлса, ўша шахс томонидан назоратдан ва ижродан олинади.

Оралиқ жавоблар берилган ва тўлиқ кўриб чиқилмаган мурожаатлар назоратдан олинмайди.

79. Вазирлик келиб тушган, кўриб чиқилган, қаноатлантирилган,

қаноатлантирилмаган, кўриб чиқилмаган мурожаатларнинг, шунингдек, бошқа маълумотларнинг статистик ҳисобини юритади.

Вазирлик жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, шунингдек, жамият ва давлатнинг манфаатлари бузилишини келтириб чиқарувчи сабабларни аниқлаш ва бартараф этиш мақсадида хар чоракда мурожаатларни умумлаштириш ва таҳлил қилишни таъминлайди.

Ҳар ой куни бўйича вазирлик ва вазирлик тизимидағи ташкилотлар раҳбарлари томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари билан ўтказилган учрашувлар натижалари тўғрисида маълумотларни умумлаштириб таҳлил қилинган ҳолда мухокама этиш учун киритилади.

Мурожаатларни умумлаштириш ва таҳлил қилиш натижаларига кўра мурожаатлар билан ишлаш бўлинма ёки тегишли таркибий бўлинмалар томонидан мурожаатлар билан ишлашнинг умумий кўрсаткичлари, мурожаатларда тез-тез кўтарилигандан масалалар, мурожаатларни кўриб чиқиш якунлари бўйича аниқланган асосий камчиликлар ва қоидабузарликлар, жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, шунингдек, жамият ва давлат манфаатлари бузилишини келириб чиқарувчи сабабларни бартараф этиш мақсадида кўрилган чоралар акс эттирилган маълумотномалар тузилади ҳамда вазирлик раҳбариятига мурожаатни кўриб чиқишининг қонунийлигини таъминлаш ва самарадорлигини ошириш, жисмоний ва юридик шахсларнинг хукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, шунингдек, жамият ва давлатнинг манфаатлари бузилишини келтириб чиқарувчи сабабларни бартараф этиш, қонун хужжатларини такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритади.

Мурожаатларни умумлаштириш ва таҳлил қилиш натижаларига кўра тузилган маълумотномалар вазирликнинг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

80. Вазирлик ҳар ойда Ўзбекистон Республикаси Президенти девонига мурожаатлар билан ишлаш тўғрисида ҳисбот тақдим этади.

81. Мурожаатларни кўриб чиқиш натижалари Ўзбекистон Республикаси Интерактив давлат хизматлари ягона порталида, вазирлик расмий веб-сайтида, босма ва электрон оммавий ахборот воситаларида хар ойда эълон қилиниши мумкин.

82. Мурожаатлар билан ишлаш бўлинмаси тушган мурожаатларни таҳлил қилиш якунлари бўйича вазирлик расмий веб-сайтида тегишли статистика маълумотларини ҳар ойда эълон қиласди.

12-боб. Якунловчи қоидалар

83. Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини қабул қилиш ва кўриб чиқиши қонунга ҳилоф равишда рад этиш, уларни кўриб чиқиш муддатларини узрли сабабларсиз бузиш, ёзма ёҳуд электрон шаклда жавоб юбормаслик, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисидаги

қонун хужжатларига зид қарор қабул қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган хукуқлари тикланишини, мурожаат муносабати билан қабул қилинган қарорнинг бажарилишини таъминламаганлик, жисмоний шахсларнинг шахсий хаёти тўғрисидаги ёхуд юридик шахсларнинг фаолияти тўғрисидаги маълумотларни уларнинг розилигисиз ошкор этиш, жисмоний ва юридик шахсни мурожаат қилганлиги муносабати билан ёхуд билдирилган фикри ва мурожаатидаги танқид учун таъқиб қилиш, шунингдек, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун хужжатларини бошқача тарзда бузиш қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

84. Қонун ва ушбу Низом талабларига риоя этишини таъминлаш учун жавобгарлик давлат органлари раҳбарларига ва уларнинг ўринбосарларига, мурожаатлар билан ишлаш бўлинмалар ва тегишли таркибий бўлинмалар раҳбарларига юкланди.

85. Жисмоний ёки юридик шахснинг аризаси, шикояти ана шу мурожаатлар бўйича қонунга ҳилоф қарорлар қабул қилинганда вазирлик ва унинг мансабдор шахслари томонидан қаноатлантирилган тақдирда, ариза ёки шикоят бериш ва уни кўриб чиқиш билан боғлиқ заарарнинг ўрни, аризани, шикоятни кўриб чиқиш учун вазирлик ва унинг мансабдор шахсларининг талабига кўра жойларга бориш муносабати билан килинган харажатларнинг ҳамда ана шу вақт ичида йуқотилган иш ҳақининг ўрни мурожаат этувчига суд тартибида қопланади.

Суд тартибида маънавий зиён ҳам компенсация килиниш мумкин.

Жисмоний ёки юридик шахснинг аризасини ёхуд шикоятини қўриб чиқишида қонун талаблари бузилганлиги муносабати билан унга етказилган моддий заарарнинг ўрнини қоплаш ва маънавий зиённи компенсация қилиш сифатида вазирлик томонидан тўланган маблағлар айбдор шахсадан регресс тартибида ундириб олиниши мумкин.

86. Мурожаатлар тўғрисидаги қонун хужжатларини бузганлик, худди шунингдек, тухмат ва ҳақоратдан иборат мурожаат берганлик белгиланган тартибида жавобгарликка сабаб бўлади.